

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА КІБЕРНЕТИКИ

Кафедра прикладної статистики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Соціально-політичні студії

для студентів

галузі знань	12 Інформаційні технології
спеціальності	124 Системний аналіз
освітнього рівня	Бакалавр
освітньої програми	Системний аналіз
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Ташенко Анна Юріївна, кандидат соціологічних наук, асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Карашук Микола Григорович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.

Київ 2020

Розробник: **Ташенко Анна Юрїївна**, кандидат соціологічних наук, асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин;

Карашук Микола Григорович, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології

Шарапов Михайло Михайлович, кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри прикладної статистики

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри Прикладної Статистики

(Лебедєв Є.О.)

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Схвалено Гарантом освітньо-професійної програми першого рівня вищої освіти

«Системний аналіз» М.М. Шарапов

«28» серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету комп'ютерних наук та кібернетики

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Омельчук Л.Л.)

(прізвище та ініціали)

«28» серпня 2020 року

1. Метою дисципліни формування у студентів уявлення про функціонування та розвиток сучасного суспільства, специфіку соціологічного і політологічного пізнання проблем і тенденцій суспільного розвитку, політики і влади, взаємодію людини з різними інституціями, особливості сучасного українського суспільства у порівняльному контексті.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни

До початку вивчення цього курсу студенти повинні:

мати узагальнені **знання** про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політико-правові та соціально-економічні основи життя суспільства;

вміти збирати та аналізувати інформацію щодо подій, процесів та явищ соціально-політичного життя суспільства;

володіти елементарними навичками використання інформаційних джерел; наукового дослідження та управління інформацією.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна спрямована на розкриття особливостей соціологічного і політологічного знання про суспільство, моделей соціального порядку і взаємодій, базових вимірів та проблем сучасного суспільства, логіки його розвитку, соціально-культурних і політично-культурних характеристик і тенденцій розвитку сучасного українського суспільства. Під час вивчення дисципліни увага зосереджується на вимірах цінностей, ідентичності, нерівностей, соціальної солідарності і конфліктів, соціальних відносин в системах зайнятості і політики, історії політичної думки, питанням влади, режимів у політиці, політичним системам суспільства та державі, громадянському суспільству, демократії, партіям та партійним системам, виборам, світовій політиці.

4. Завдання (навчальні цілі): опанування студентами знань про основні соціальні та політичні характеристики сучасного суспільства, соціальні і політичні проблеми та способи їх регулювання.

Дисципліна спрямована на досягнення таких компетентностей випускника, як:

K03. Здатність планувати і управляти часом

K08. Здатність бути критичним і самокритичним

K10. Здатність працювати автономно

K13. Здатність працювати в міжнародному контексті

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	<i>Знати сутність основних соціальних і політичних явищ, які є предметом соціологічних та політологічних студій</i>	<i>Лекція самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, завдання для самостійної роботи, контрольна робота</i>	20
1.2	<i>Знати закономірності соціального та політичного життя, соціальних та політичних відносин і процесів, сучасні моделі соціального і політичного порядку</i>	<i>Лекція самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, завдання для самостійної роботи, контрольна робота</i>	20
	Вміти:			

ПР15. Розуміти українську та іноземну мови на рівні, достатньому для обробки фахових інформаційнолітературних джерел, професійного усного і письмового спілкування, написання текстів за фаховою тематикою.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

7. Схема формування оцінки

Контроль знань здійснюється за системою, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1-1.5), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (**вміння** 2.1-2.4); (**комунікація** 3.1-3.3); (**автономність та відповідальність** 4.1-4.2), що складає 60% загальної оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання (1-а частина):

1. Усні відповіді: РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – 5 балів/3 бали за одну відповідь.
2. Аналітичне завдання на задану лектором тему: РН 2.1, РН 2.2., РН 3.1, РН 4.1 – 15 балів/9 балів за одне завдання.
3. Контрольна робота №1 (аналіз індексів): РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – 10 балів/6 балів.

- семестрове оцінювання (2-а частина):

1. Усна доповідь: РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 3-5 балів за одну доповідь:
2. Доповнення / участь у дискусії: РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.3, – 1-3 бали за одне доповнення:
3. Самостійна робота (есе, аналітичне завдання, презентація проекту): РН 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 8-10 балів за одну роботу:
4. Контрольна робота (по 40 тестових завдань, за кожне з яких студент може отримати 0,5 балів): РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 4.1, 4.2 – 6-10 балів.

- **підсумкове оцінювання у формі заліку:** залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається із балів, набраних студентом за результатами семестрового контролю за першою та другою частинами і балів підсумкової контрольної роботи. При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання

(1-а частина):

Усні відповіді оцінюються під час фактичного проведення занять, бали студентам за успішну роботу накопичуються протягом частини.

Аналітичні завдання на задану лектором тему виконуються кожним студентом в межах самостійної роботи протягом частини та оцінюються по факту їх завершення – всього два завдання.

Контрольна робота №1 виконується студентами протягом тижня після вивчення тем №№ 1-3 в межах самостійної роботи.

(2-а частина):

Усні доповіді, а також доповнення/участь в дискусії оцінюються під час проведення занять, бали студентам за успішну роботу накопичуються протягом частини.

Самостійні завдання на задані викладачем теми виконуються кожним студентом протягом частини та оцінюються по факту їх завершення – всього три завдання.

Контрольна робота виконується студентами протягом тижня після вивчення тем №№ 1-6.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8.

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
(1- а частина)**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
<i>1: Вступ до соціології</i>				
1	Специфіка соціологічного знання про суспільство. Громадська думка, соціологічні дані в ЗМІ	2		4
2	Структурні виміри суспільства: нерівності, стратифікація, класи. Соціальна мобільність та життєвий шлях	2		4
3	Культурні та цивілізаційні розколи. Культура довіри та недовіри	1		4
4	Соціальні мережі. Віртуальні мережі. Комунікація в сучасному суспільстві	1		4
5	Інформаційні війни та дискурси примирення	1		4
	Контрольна робота	1		
	ВСЬОГО	8		20

Загальний обсяг першої частини **28 год.**, в тому числі:

Лекцій – **8 год.**

Самостійна робота – **20 год.**

(2-а частина)

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самост. робота
<i>2. Вступ до політології</i>				
1	Політика як соціальне явище, теоретичне знання та форма діяльності	2		
2	Еволюція політичного знання			8
3	Політична система як механізм формування і функціонування влади у суспільстві	2		6
4	Влада як суспільне явище	1		
5	Соціальна правова держава та громадянське			

	суспільство			
6	Громадсько-політичні об'єднання як інститути політичної системи			6
7	Ідеологічні орієнтації сучасного суспільства	1		
8	Основні тенденції розвитку сучасної світової політики	1		
	Контрольна робота	1		
	Підсумкова контрольна робота	1		
	ВСЬОГО	10		20

Загальний обсяг другої частини *30 год.*, в тому числі:

Лекцій – *10 год.*

Самостійна робота – *20 год.*

9. Рекомендовані джерела

(1-а частина):

Основні:

1. Гіденс Е. Соціологія. К., Основи. 1999. 835 с.
2. Кузьменко Т. М. Соціологія / Навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2010. 320 с.
3. Соціологія: навч. посібник / За ред. С.О. Макеєва. К., 1999.
4. Спеціальні та галузеві соціології / За ред. В. Є. Пилипенка / Навч. Посібник. 2-е вид. К.: «Каравела», 2004. 350 с.
5. Штомпка П. Социология. Анализ современного общества \ Пер.с польского. М.: «Логос». 2008. 664 с.

Додаткові:

1. Бауман З. Мыслить социологически: Учеб. пособие / Пер. с англ. под ред. А. Ф. Филиппова; Ин-т "Открытое о-во". М.: Аспект-Пресс, 1996. 255 с.
2. Бергер П. Приглашение в социологию. Гуманистическая перспектива. М.: Аспект-Пресс, 1996. 264 с.
3. Вектори змін українського суспільства / За ред. В. М. Ворони, М. О. Шульги. К.: Інститут соціології НАН України, 2014. 466 с.
4. Вісник Київського національного університету. Серія: Соціологія <http://www.socd.univ.kiev.ua/uk/visnik-kiyivskogo-nacionalnogo-universitetu-imeni-tarasa-shevchenka-sociologiya>
5. Качество жизни населения Украины в зеркале социологии \ Под общ. ред. В. М. Вороны, Е. И. Суименко. К.: Институт социологии НАН Украины, 2012. 211 с.
6. Київський міжнародний інститут соціології <http://kiis.com.ua/>
7. Ленуар Р., Мерлье Д., Пэнто Л., Шампань П. Начала практической социологии / Пер.с фр. М.: Институт экспериментальной социологии; СПб: «Алтейя», 2001. 410 с.
8. Миллс Ч.Р. Социологическое воображение / Пер. с англ. О. А. Обремко. М.: Nota Bene, 2001. 264 с.
9. Полторак В.А. Социология общественного мнения: Учеб. пособие. К.: Днепропетровск: Центр "Социо-полис". Изд-во "Арт-Пресс", 2000.

(2-а частина):

Основні:

1. Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 568 с.
2. Політологія. Навчально-методичний комплекс. / За ред. Кирилюка Ф.М. – К., 2004.

3. Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. Цвиха В.Ф., Батрименка О.В. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2010 – 671 с.
4. Політологія. Підручник. / За ред. Кулагіна Ю.І., Полуріза В.І. – К., 2002.
5. Політологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів. Навчальний посібник. / За ред. Цвиха В.Ф. – К.: Знання, 2012 – 374 с.
6. Соловьев А. И. Политология. Политическая теория. Политические технологии: учебник для студ. вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Аспект Пресс, 2008. – 575с.
7. Рудич Ф. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Вид. 3-тє, перероб., доп. – К.: Либідь, 2009. – 480с.
8. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.

Додаткові:

9. Антология мировой правовой мысли: В 5 т. / Национальный общественно- научный фонд / Н.А. Крашенинникова (отв.ред.), Г.Ю. Семигин (руководитель науч.проекта). – М.: Мысль, 1999.
10. Власть в жизни и наука о власти. Словарь-справочник / Подобщ. ред. з.д.н. РФ, проф. В.Ф.Халипова – М.: Витязь, 2004 г. – 440 с.
11. Гаджиев К.С. Политология.– М.: Юрайт, 2010. – 512 с.
12. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / За заг.ред. Ф.М.Рудича. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 412 с.
13. Демократія: Антологія / Упорядник О.Проценко. – К.: 2005. – XXVIII–1108 с. – „(Політичні цінності – Вип.1)”.
14. Енциклопедія політичної думки / За ред. Д.Міллера. Пер. з англ. – К.: Дух і Літера. 2000. – 472 с.
15. Кирилюк Ф.М. Історія політології. Підручник. – К., Академія, 2001.
16. Кирилюк Ф.М. Політологія Нової доби. – К., Академія, 2003.
17. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Є.Причепій (ред.). – К.: Тандем, 2002.
18. Козлов Г.Я., Соколов Д.В. Демократия: Учеб. пособие / Рязанский гос. педагогический ун-т им. С.А.Есенина / Г.Я. Козлов (ред.). – Рязань, 2000.
19. Колдаев В.М. Политическая система общества: Учеб. пособие – М., 2000.
20. Коноплин Ю. С., Чемшит А. А., Каневский А. С., Бунецкий Л. Л., Ваганова Г. А. Прикладная политология: Учеб. пособие для вузов / Ю.С. Коноплин (ред.). – М., 1998.
21. Коппель О.А., Пархомчук О.Ст. Міжнародні системи. Світова політика: Навчальний посібник. – К. : ФАДА, ЛТД, 2001.
22. Короткий оксфордський політичний словник / Пер. з англ.; за ред. І.Макліна, А.Макмілана. – К.: Вид-во “Основи”, 2005. – 789 с.
23. Махнач В.Л. Политика. Основные понятия (Словарь-справочник), – Олмамедиагрупп, 2009. – 288 с.
24. Наука. Влада. Політика / НАНУ; Ін-т політичних і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса; [редкол.: М.І. Михальченко, О.С. Онищенко, Ю.А. Левенець та ін.]. – Київ: Знання України, 2008. – 240с.
25. Политическая теория в XX веке. Антология. Л. Штраус, М. Оукшот и др., 2008. – 416 с.
26. Політологічний енциклопедичний словник / В.Б. Авер'янов, І.В. Алексеєнко, С.С. Андрєєв та ін.; В.П. Горбатенко (упоряд.), Ю.С. Шемшученко та ін. – К., 2004. – 428 с.
27. Политология / Сост. и ред. Сазонов Н.И. – Харьков, 2001.
28. Політичні партії у виборах: Теорія та практика виборчої кампанії: Навч.-метод. посіб. / Шведа Ю.Р. — К., 2012. — 373 с.
29. Прикладна політологія. Навчальний посібник / За ред. Горбатенка В.П. – К. : Академія, 2008. – 472 с.
30. Раквиашвили А.А. Человек, государство и демократия. – М., 2009.– 160 с.

31. Сравнительная политика. Основные политические системы современного мира / Под. общ.ред. В.С.Бакирова, Н.И.Сазонова. – Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2005. – 592 с.
32. Тавадов Г.Т. Политология: Учебное пособие. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2000.
33. Халипов В.Ф., Башаратьян М.К. Мир власти. – М.: ООО „Промиздат”, 2005. – 430 с.